

Zápis ze 7. setkání Local Mobility Forum

Spolupráce obcí a městských částí na severozápadě Prahy

Městská část Praha-Suchdol ve spolupráci se spolkem Partnerství pro městskou mobilitu uspořádala v rámci projektu SMACKER setkání „Spolupráce obcí a městských částí na severozápadě Prahy“, které se konalo 7. prosince 2021. Akce se zúčastnili zástupci místních samospráv (Suchdol, Horoměřice, Únětice, Statenice, Lysolaje), které jsou součástí tzv. spádového území. Cílem bylo diskutovat konkrétní podobu spolupráce obcí a městských částí v severozápadní části pražské aglomerace a projednat znění memoranda k vytvoření spádového území v této oblasti.

Prezentace

Udržitelný rozvoj a spolupráce na severozápadě Prahy

Ing. Gabriela Lněničková, MBA, radní MČ Praha-Suchdol a manažerka projektu SMACKER

Gabriela Lněničková shrnula dosavadní výstupy projektu SMACKER, které se týkají hlavních problémů souvisejících s nedostatečnou občanskou vybaveností, omezenou nabídkou konkurenceschopné veřejné hromadné dopravy a rostoucím počtem obyvatel v pražské aglomeraci. To má za následek výrazný nárůst individuální automobilové dopravy a negativní dopady na životní prostředí. Strategické dokumenty „Strategický rámec ČR 2030“ a „Koncepte městské a aktivní mobility 2021-2030“ nám dávají návod, jak tuto situaci řešit, především

- Snižováním potřeb po mobilitě plánováním rozvoje města (města krátkých vzdáleností, tvorba funkčních a udržitelných územních celků, omezení suburbanizace)
- Podporou a rozvojem veřejné hromadné a bezmotorové dopravy.

Cílem je zajistit udržitelný rozvoj a vysokou kvalitu života obyvatel.

Klíčovým předpokladem pro naplnění vize udržitelného rozvoje je úzká spolupráce obcí a městských částí na severozápadě Prahy. Za tímto účelem bylo připraveno memorandum o spolupráci, které definuje spádové území, strategické cíle, vznik profesionální správy, oblasti spolupráce (strategické plánování, územní rozvoj, doprava a udržitelná mobilita, ochrana životního prostředí apod.) a další práva a povinnosti subjektů. Memorandum nabude platnosti schválením v příslušných zastupitelstvech.

- Naplňování vize a cílů Strategického rámce 2030
- Rozvoj vybavenosti, služeb, pracovních příležitostí, podnikání, inovací a dopravní infrastruktury ve prospěch občanů spádového i zájmového území
- Zlepšování podmínek pro aktivní mobilitu a veřejnou dopravu
- Rozvoj regionálních vazeb a spolupráce s okolními spádovými oblastmi
- Úsilí o vznik společného zdravého, environmentálně odpovědného a bezpečného spádového území na principu města krátkých vzdáleností
- Kvalitní život a spokojenost občanů
- Vytvoření svazku obcí (ORP)
- Pracovní skupina a dohoda o uvolnění finančních prostředků*

* prověřit možnosti financování od jiných institucí

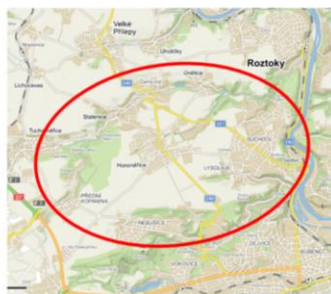

TAKING COOPERATION FORWARD

12

SUBJEKTY MEMORANDA O SPOLUPRÁCI

Spádové území

- Horoměřice
- Statenice
- Únětice
- Praha-Suchdol
- Praha-Lysolaje
- Praha-Nebořice

Zájmové území

- Ruzyně
- Velké Přílepy
- Praha 6

TAKING COOPERATION FORWARD

10

Organizace „Spádového území“

Ing. arch. Vladan Hodek

Vladan Hodek představil detaily tohoto záměru. Česká republika má společnou vizi udržitelného rozvoje. Popsaná je ve Strategickém rámci ČR 2030, který udává směr rozvoje země na příští desetiletí. Ukázal, že je nutné vytvářet podmínky, které umožní přenášení dohodnutých vizí do reálného života prostřednictvím funkční zastupitelské demokracie. Nutnou podmínkou je vznik profesionální správy, která je schopna vzájemné koordinace a spolupráce, ctí strategické dokumenty a zároveň je schopna pracovat ve srozumitelném měřítku jednotlivého občana. Úspěšný udržitelný rozvoj stojí na vyváženém rozvoji 3 pilířů: environmentálního, ekonomického, sociálního. Je tedy nutné pracovat celostně strategicky. To lze realizovat v rámci rozumně vymezeného území. Znamená to utváření funkčních regionů, které ale stále umožňují vyjednávání na úrovni detailu cest, chodníků, zeleně a jednotlivých parcel. Tedy utváření správy v České republice do spádových území.

Koordinovaný postup vyžaduje společné strategické dokumenty. Strategické plány jsou potom rozpracovány do jednotlivých akčních plánů s konkrétními projekty. Konkrétní problémy v území se řeší postupně dle priorit. Měřítko velikosti spádového území je dané schopností občanů nalézání shody na společné správě spádového území. To nabízí společné využití ordinací, školky, ale i domova seniorů nebo stadionu. Tato velikost území představuje kapacitu okresního města. S tím souvisí i poptávka po odpovídajících službách. Profesionální správa musí koordinovat rozvoj, který bude nabízet občanům technickou, občanskou i komerční vybavenost.

Metoda správy je založena na principu subsidiarity. Vše se řeší na nejnížší možné úrovni, která je co nejbližší občanovi. Co nelze rozhodnout samostatně, se dále koordinuje. Spádová území koordinují svoje záměry mezi sebou i s vyššími územně správními celky, především hlavním městem Prahou a Středočeským krajem. Nový záměr vždy prochází kontrolou napříč daty a hledá se nejvhodnější varianta řešení.

V. Hodek představil metodu realizace jednotlivých záměrů od její přípravy, kontroly až k realizaci, která je dlouhodobě udržitelná a v souladu se všemi strategickými dokumenty. Spádové území spravuje rada spádového území, která pracuje v souladu se svěřeným mandátem obcí nebo MČ. Koordinaci a přípravu dat zajišťuje profesionální správa. Její role je dominantně koordinační. Metodou permanentních kulatých stolů jedná se všemi aktéry v území, porovnává data a připravuje kvalitní podklady pro dobrá rozhodnutí. Součástí práce je využití digitálních nástrojů, které demokratizují data pro všechny občany a umožňují i jejich strukturované zapojení.

Upozornil, že demografický vývoj ČR ohrožuje její prosperitu. V ČR bude do budoucna čím dál tím těžší udržet sociální soudržnost. Velká odpovědnost leží na hl. m. Praze, která má potenciál být celorepublikovým inovačním lídrem. Je klíčem k proměně hospodářství celé České republiky. Praha musí být schopna dlouhodobě vytvářet atraktivní prostředí pro inovace. Musí nabídnout bydlení, vzdělání, vědu, výzkum vývoj a výrobu.

Upozornil, že kritickým místem rozvoje je nekoordinovaný rozvoj území na hranici Prahy a Středočeského kraje, kde se z obcí stávají města bez odpovídající vybavenosti a služeb. Situace na okraji Prahy a v metropolitním regionu je kritická. Řešením může být proces vedoucí ke vzniku spádových území napříč Prahou a krajem. Je vhodné hledat i podporu krajů nebo MMR. Jednat o podpoře digitálních nástrojů umožňující tvorbu strategických dokumentů, sdílení, komunikaci a koordinaci a dohodnout uvolnění finančních prostředků pro profesionální správu spádových území.

Společným prioritním cílem v této spádové oblasti severozápadního segmentu Prahy je:

1. prosadit realizaci spojení tramvajové trati do Bohnic
2. prosadit stabilizaci a realizaci tramvajové trati na Dlouhou míli jako součást městského bulváru
3. Analyzovat společné potřeby a možnosti a společně vymezit plochy pro potřebnou občanskou vybavenost a inovační rozvoj.
4. Vytvořit spádové území jako „Pražský grunt“ – samostatné ORP
5. Jednat o úpravě zákona, který umožní výběr kontribucí, které vyváží vliv působení obcí a MČ na poli územního plánování.

Další cíle souvisí s vybaveností, vymezením plochy a prosazováním společných změn zákonů a změny vedení velkých dopravních staveb tak, aby nepoškozovaly město a nevznikala dopravní indukce v obcích.

Základní principy spádového území je tedy subsidiární přístup, koordinovaný postup, profesionální správa a strategické řízení konkrétních činností.

Nutná je neustálá spolupráce a podpora krajů (hlavního města Prahy a Středočeského kraje) a Ministerstva pro místní rozvoj.

Diskuse – shrnutí hlavních závěrů

Memorandum o spádovém území a požadavky

Shoda na potřebě vytvořit spádové území v rozsahu:

- Horoměřice
- Statenice
- Únětice
- Praha-Suchdol
- Praha-Lysolaje
- Praha-Nebušice

Zájmové území

- Rostoky
- Velké Přílepy
- Praha 6

Téma je velmi důležité, svět se mění velmi rychle a je třeba na to rychle reagovat a přizpůsobit tomu styl řízení a jednání.

Všichni zúčastnění se shodli, že klíčovou roli pro vyváženou distribuci dopravy a integraci obyvatel do veřejné dopravy má městský bulvár s městskou vybaveností a tramvajovou tratí.

Bude zapotřebí vytvořit profesionální správu a přesun z ORP Černošice blíže k zájmovému území.

Inspirací mohou být bývalé okresy, ale i stávající metropolitní oblasti v zahraničí (např. Barcelona) a „okresy“ v Německu.

Velkým přínosem bude datová základna pro místní správu (v tuto chvíli zpoplatněná).

Spádové územní na principu města krátkých vzdáleností je ideál, ke kterému bychom měli směřovat.

Debata probíhala především nad body, které mohou zabrzdit nebo dokonce znemožnit implementaci. Konkrétně to byly:

- Obavy z nedostatečných kapacit – bude potřeba najmout speciálního zaměstnance, který by se věnoval agendě spádového území. Na to je třeba vyčlenit nebo získat prostředky.
- Bude to časově a energeticky velmi náročné.
- Problémy v rámci stávajícího regionálního uspořádání (SZ Prahy spadá pod úřad Černošice). Černošice jsou velmi daleko a spolupráce nefunguje dobře.
- Pražský okruh ve stávající podobě poškodí městský charakter. ZÚR není v souladu se strategickými dokumenty. Hlavní problémy s dopravou Pražský okruh nevyřeší, neboť Praha je primárně cílovou destinací a drtivou většinu dopravy tvoří dojíždění a vnitroměstská doprava. Pokud má být postavený, pak ať je to ve variantě, která nepoškozují město a městské funkce. Memorandum by se mělo formulovat obecně k udržitelnosti území, nevymezovat se k záměru Pražského okruhu, který však nesmí ohrozit naše cíle.
- Kulaté stoly s občany – časově náročné. Při kvalitní datové základně není potřeba vždy ověřovat, každá změna záměru se může kontrolovat s jednotlivými vrstvami strategií.
- Je nutné posílit občanskou vybavenost, ZÚR například se nepočítá se střední školou. Proto mladí lidé musejí dojíždět denně do Prahy.

Tři klíčová témata k dalšímu jednání jsou nová tramvajová spojení včetně městského bulváru s občanskou vybaveností a pracovními příležitostmi, vznik nového spádového území (ORP) a kontribuce (spoluúčasť investorů na rozvoji území).

Další postup

Předat informace a podklady zástupcům obcí a městských částí, kteří se nemohli zúčastnit setkání. Memoranda budou projednána obecními/městskými zastupitelstvy v dotčených obcích a městských částech. Je třeba domluvit časový harmonogram, kapacity mohou být zpočátku dobrovolné.

Existence spádových území je spojená s řadou otázek v legislativě, systémových otázkách územní správy atd.

Proto se mimo jiné debatovalo o systémových změnách, které bude třeba řešit na místní, krajské i národní úrovni. Mezi požadavky memoranda proto jsou možnosti:

1. Aktivně usilovat o jednoznačný výklad, nebo změnu zákona o hl. m. Praze, aby bylo možné vytvářet svazky obcí za účelem vzniku spádových oblastí.
2. Aktivně usilovat o změnu statutu hl. m. Prahy, aby si bylo možné v rámci spádového území pořizovat podrobný územní plán.
3. Aktivně usilovat o úpravu znění článku stavebního zákona, který umožní výběr kontribucí při zhodnocení pozemku v rámci územního rozvoje obce.

V tuto chvíli existuje nabídka pro Středočeský kraj a hl. m. Prahu, aby podpořila systémový nástroj pro profesionální správu území (GOPINER). V případě přijetí by všechny obce měly tento nástroj zdarma k dispozici.

